

**Uchwała Nr LIII/508/2024
Rady Powiatu w Olsztynie
z dnia 5 kwietnia 2024 r.**

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Olsztyńskim na lata 2024-2030”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2024 r. poz. 424) **uchwała się**, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Olsztyńskim na lata 2024-2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Olsztynie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Powiatu w Olsztynie**

Jerzy Laskowski

Załącznik do Uchwały Nr LIII/508/2024
Rady Powiatu w Olsztynie
z dnia 5 kwietnia 2024r.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OLSZTYNIE

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE OLSZTYŃSKIM NA LATA 2024-2030**

Olsztyn, 2024 rok.

Spis treści

Wstęp	3
1. Przemoc domowa – definicja, rodzaje i fazy	4
2. Akty prawne wytyczające działania przeciw przemocy	9
3. Wsparcie osób dotkniętych przemocą domową.....	11
4. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie powiatu olsztyńskiego.....	12
4.1. Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.....	12
4.2. Dane z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie przedstawiające sytuację zjawiska przemocy na terenie powiatu olsztyńskiego w latach 2021 - 2023	16
4.3. Sytuacja zjawiska przemocy przedstawiona na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej i prokuratur z terenu powiatu olsztyńskiego.....	20
5. Cel główny, cele operacyjne, zadania i oczekiwane efekty	26
6. Harmonogram działań programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024 - 2030.....	29
Zakończenie.....	31

Wstęp

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Olsztyńskim na lata 2024-2030” jest kontynuacją programów z lat poprzednich

Przyczyną jego powstania była zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424).

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie olsztyńskim.

Wdrażanie celu przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz stosujących ją, nastąpi poprzez wielorakie działania.

Powstał on przy współpracy instytucji zaangażowanych w realizację zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy w powiecie olsztyńskim: miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, prokuratur w Biskupcu i Olsztynie oraz Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie.

Poprzez niniejszy program Centrum podejmie czynności zwiększające świadomość społeczną na temat przyczyn i skutków przemocy oraz promowanie metod funkcjonowania bez użycia przemocy, jak również zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc.

Efektem realizacji w/w programu będzie wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz wzmocnienie zintegrowanego systemu pomocy rodzinom, w tym dzieciom, doznającym przemocy, na terenie powiatu olsztyńskiego.

1. Przemoc domowa – definicja, rodzaje i fazy

Rodzina stanowi najbardziej osobiste środowisko życia - dom, a jej wyjątkowość tkwi w zachodzących interakcjach oraz specyficznym dla każdej rodziny sposobie realizowania podstawowych potrzeb.

W prawidłowo funkcjonującej rodzinie dochodzi do konfliktów, natomiast są one wspólnie rozwiązywane, a jej członkowie wyciągają z nich wnioski na przyszłość. Można przypuszczać, że w tych rodzinach pojawienie się zachowań patologicznych jest mało prawdopodobne, ponieważ członkowie potrafią radzić sobie z konfliktami.

Problem w funkcjonowaniu środowiska rodzinnego pojawia się, gdy zachowania i postawy oraz normy społeczne zostają zaburzone. Zakłócenia w funkcjonowaniu rodziny zawsze były i są wkomponowane w ogólne kształty i formy życia społecznego. Większość rodzin, w których dochodzi do chronicznych i złożonych zdarzeń traumatycznych oraz różnych form przemocy to rodziny dysfunkcyjne w których występuje przemoc domowa.

Przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej¹, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Osoby, które mogą zostać uznane za osobę doznającą przemocy domowej², to:

- małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

¹ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, art. 2, Dz. U. 2024 poz. 424.

² Tamże, art. 3.

- małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonkowie oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

W cyklu przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy kolejno następujące po sobie fazy³:

- faza narastającego napięcia - początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
- faza ostrej przemocy - następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc, czy złożyć skargę.
- faza miodowego miesiąca - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego oczekują, znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać. I nawet jeśli przed chwilą były gotowe uciec, teraz zostają. Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli: z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie.

³ *Zjawisko przemocy we współczesnym świecie. Wybrane aspekty*, red. J. Maciaszek, Stalowa Wola 2010, s. 37.

Kryteria przemocy domowej⁴:

- intensywność działania - osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy na osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonany, że tylko on wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny lub innych osób, a w związku z tym wyłącznie on ma prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie, w związku czy w relacjach – pozostali muszą się podporządkować.
- dysproporcja sił - w relacji, jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doznająca przemocy domowej jest słabsza a osoba ją stosująca jest silniejsza. Nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi słabszy. W wyniku kolejnych ataków przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy domowej staje się coraz bardziej bezradna, natomiast stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.
- naruszenie godności i praw – osoba stosująca przemoc domową wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa osoby krzywdzonej.
- powodowanie cierpienia i bólu – osoba stosująca przemoc domową naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy domowej na poważne szkody fizyczne i psychiczne, moralne czy społeczne.

Celem przemocy jest wywarcie określonego wpływu (zmiany przekonań, zmiany postępowania, itd.). Przemoc to środek, który pozwala tak nazwany cel zrealizować.

Przemoc występuje w różnych formach⁵:

- przemoc fizyczna - są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań, czy zasinień,
- przemoc psychiczna - to umyślne działanie wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej

⁴ <https://kcpu.gov.pl/przemoc/charakterystyka-zjawiska-przemocy-w-rodzynie>, pobrane 22.03.2024r.

⁵ <https://ksp.policja.gov.pl/wp/przemoc-domowa/przemoc-domowa/41661,Przemoc-domowa.html>, pobrane 22.03.2024r.

osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych,

- przemoc seksualna - polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,
- przemoc ekonomiczna - to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy,
- zaniedbanie – to działanie polegające na ciągłym niezaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.
- przemoc na odległość - są to wszelkie działania naruszające godność osoby pokrzywdzonej.

W środowisku domowym zazwyczaj sprawca stosuje wobec swojej ofiary więcej niż jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą.

Bezpośrednimi skutkami stosowanej przemocy fizycznej, są różnego rodzaju urazy. Poważną konsekwencją bicia są uszkodzenia mózgu i trwałe uszkodzenia innych części ciała. Doznane urazy wiążą się z różnego rodzaju deficytami, które odpowiadają obrazowi zespołu, psycho-organicznego⁶, co w konsekwencji prowadzi do:

- obniżenia poziomu intelektualnego;
- zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi;
- zaburzenia zachowania związane z trudnością w kontrolowaniu emocji i zrozumienie znaczenia sytuacji społecznej.

Psychiczne skutki przemocy charakteryzują się zależnymi od sytuacji osoby- realizacjami regresji (np. płaczem, krzykiem, ucieczką); bądź agresji (np. biciem, niszczeniem przedmiotów).

Wśród ofiar (dorosłych i dzieci) przemocy seksualnej⁷ mogą wystąpić oprócz opisanych powyżej następstw zachowania specyficzne dla tej formy nadużyć takie jak:

- zaburzenia obrazu ciała i inne problemy tożsamości;

⁶ <http://osrodek.ilawa.pl/index.php/pl/news/265-konsekwencje-przemocy-domowej>, pobrano 22.03.2024.

⁷ <http://osrodek.ilawa.pl/index.php/pl/news/265-konsekwencje-przemocy-domowej>, pobrano 22.03.2024.

- poczucie własnej inności i „zbrukanie”;
- ogromne poczucie winy;
- wycofywanie się z kontaktów społecznych;
- naruszenie granic własnej seksualności.

Odległe skutki przemocy, to nieporadność we własnych działaniach prowadząca do zniechęcenia, obniżenie własnej wartości. Zachowania takie nie mobilizują do wysiłków, powodują, że ludzie często porzucają podjęte wcześniej działania z racji tego, że uważają się za coś gorszego.

Naturalnym wynikiem przemocy emocjonalnej⁸ i zaniedbania jest lęk przed opuszczeniem, samotność, nie rozróżnianie emocji, zaburzenia myślenia, utrata uczuć i energii, wstyd wywołany własnymi problemami i pragnieniami, brak umiejętności radzenia sobie w życiu (brak umiejętności komunikacyjnych), smutek, wina, wstyd, utratę wewnętrznej spójności, unikanie życia tu i teraz, zahamowania emocjonalne.

⁸ <https://osrodekprzystan.com/przemoc-emocjonalna//4>, pobrano 22.03.2024r.

2. Akty prawne wytyczające działania przeciw przemocy

Działania przeciw przemocy domowej, ujęte w niniejszym Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Olsztyńskim na lata 2024-2030 realizowane będą, w oparciu o obowiązujące akty prawne, a w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Uchwałę nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Kodeks postępowania cywilnego;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- Uchwała Nr XIII/126/2016 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 31 marca 2016 Roku w sprawie „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Olsztyńskim na lata 2016 - 2025”.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁹, do zadań własnych powiatu należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej.

Ponadto do zadań powiatu z zakresu administracji rządowej dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej należy, w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych oraz o ich ukończeniu.

⁹ Ustawa o przeciwdziałaniu ..., art. 6.

3. Wsparcie osób dotkniętych przemocą domową

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w artykule 3 wskazuje¹⁰, iż osobie doświadczającej przemocy domowej udziela się informacji o dostępnych formach wsparcia:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Kodeks postępowania cywilnego wprowadził do polskiego systemu prawnego możliwość natychmiastowego izolowania osób stosujących przemoc domową od ich ofiar.

¹⁰ Tamże, art. 3.

4. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie powiatu olsztyńskiego

Powiat olsztyński znajduje się w centrum województwa warmińsko-mazurskiego, położony jest dookoła miasta Olsztyna. Jako powiat ziemski obejmuje swoim zasięgiem 5 gmin miejsko-wiejskich; Barczewo, Biskupiec, Dobre Miasto, Jeziorany i Olsztynek oraz 7 gmin wiejskich: Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Kolno, Purda, Stawiguda i Świątki. Jest największym powiatem w województwie i jednym z największych w Polsce.

Realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w powiecie zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, jak również ośrodki pomocy społecznej znajdujące się w wyżej wymienionych 12 gminach powiatu olsztyńskiego.

4.1. Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w ramach struktury Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie od 1 czerwca 2004 r. Uchwałą Nr XX/232/2005 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 29 czerwca 2005 r. uszczegółowiono zasady organizacji i ponoszenia odpłatności za pobyt w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Przepisy w zakresie funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Olsztynie zostały zapisane w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, z dnia 17 października 2023r. nr 258/2/2023.

W skład POIK wchodzi Punkt Interwencji Kryzysowej w Gryźlinach, (przy ul. Krótkiej 2, 11-034 Gryźliny), gdzie znajdują się 3 miejsca dla ofiar przemocy domowej. Jest on przeznaczony do całodobowego schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej lub zaistniałej innej sytuacji kryzysowej osób lub rodzin, wymagającej takiego działania i pomocy socjalnej dla tych osób.

Przy PCPR w Olsztynie w strukturze POIK działa równolegle Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej przyjął do Punktów Interwencji Kryzysowej (PIK):

- w 2021r. 1 rodzinę - ofiara przemocy domowej kobieta oraz 3 małoletnich dzieci;
- w 2022r. 1 rodzinę – osoba dotknięta przemocą - kobieta oraz 3 dzieci. Ofiara

przemocy była osobą niesłyszącą. Po dwumiesięcznym pobycie w PIK rodzina otrzymała mieszkanie z zasobów gminy Biskupiec;

- w 2023r. 1 rodzinę – matka z 2 małoletnich dzieci. Kobieta została skierowana do PIK na wniosek pracownika MOPS w Olsztynku, z uwagi na przebywanie w środowisku w którym został założona „Niebieska Karta”.

Z powyższych danych wynika, że liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci schronienia w PIK jest bardzo niska. Z tej przyczyny nie powstają nowe punkty. Przyczyną braku zainteresowania umieszczania osób pokrzywdzonych przemocą domową, w PIK może być również to, iż od 30 kwietnia 2020 r. wprowadzono do polskiego systemu prawnego możliwość natychmiastowego izolowania osób stosujących przemoc domową od ofiar. Prawo pozwala ofierze zostać w domu (w tym przypadku nawet jeżeli jest to własność sprawcy przemocy) przez okres 14 dni, z możliwością przedłużenia. Osoba dotknięta przemocą przez ten czas ma możliwość przeprowadzenia formalności związanych z poprawą swojej sytuacji.

Programy korekcyjno-edukacyjne prowadzone są przez PCPR w Olsztynie od 2006r. Natomiast w roku 2017 po raz pierwszy został przeprowadzony program psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy.

Programy dla sprawców przemocy, koncentrują się głównie na przekazaniu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy oraz ukierunkowują na tym, aby za pomocą różnych technik i analiz zdobyć praktyczne umiejętności działania bez stosowania przemocy oraz rozpoznawaniu własnych sygnałów ostrzegawczych. Program jest współfinansowany przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki. Głównymi założeniami i celami programów są:

- powstrzymanie przemocy w środowisku rodzinnym,
- zatrzymanie, redukcja i oduczanie zachowań agresywnych u uczestników,
- zaproponowanie nowych strategii radzenia sobie z emocjonalnymi trudnościami,
- kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec kobiet oraz odpowiedzialności za popełniane czyny.

Podczas tworzenia grup i prowadzenia zajęć, Centrum współpracuje z pracownikami służb społecznych, dzielnicowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz psychologiem, prawnikiem i Zakładem Karnym w Barczewie.

W 2021r oddziaływania na zachowanie osób stosujących przemoc z terenu powiatu olsztyńskiego prowadzone były w formie: programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców

przemocy.

W 9 grupach uczestniczyło 79 osób, w tym 12 kobiet. Zajęcia prowadzono w gminach: Olsztynek, Jeziorany, Barczewo, Dobre Miasto, Purda i Biskupiec.

W Roku 2021 po raz czwarty był prowadzony program psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy – w Olsztynku, udział wzięło i ukończyło 12 osób (w tym 1 kobieta). Ogółem w 2021r. z programów skorzystało 91 osób (w tym 19 kobiet).

W oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych 2022r. brało udział 99 osób, w tym 7 kobiet i 92 mężczyzn. Zajęcia prowadzono w gminach: Olsztynek,, Barczewo, Jeziorany, Dobre Miasto i Biskupiec. Po raz siódmy odbył się program psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy – w Olsztynku, udział wzięło i ukończyło 12 osób. Ogółem z programów skorzystało 111 osób (w tym 7 kobiet).

W 2023r po raz szesnasty, tutejsze Centrum zorganizowało wsparcie dla sprawców przemocy w postaci programów korekcyjno-edukacyjne. W oddziaływaniach brało udział 113 osób, w tym 17 kobiet i 96 mężczyzn. Program ukończyło 78 osób – 67 mężczyzn i 11 kobiet. Zajęcia prowadzono w gminach na terenie miasta: Olsztynek, Barczewo, Dobre Miasto i Biskupiec oraz na terenie Zakładu Karnego w Barczewie, gdzie łącznie objęto programami 38 mężczyzn z tego 34 ukończyło program. Po raz ósmy odbył się program psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy – w Olsztynku, udział wzięło 12 osób w tym 3 kobiety. Program ukończyło 11 osób w tym 3 kobiety.

Udział osób wymagających wsparcia poprzez spotkania korygujące zachowania przemocowe w latach 2021-2023 utrzymuje się na stałym wysokim poziomie.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski po odbytej pozytywnej kontroli z w/w zakresu, w piśmie z dnia 9 sierpnia 2022r. przekazał do tutejszego Centrum informację, że powiat olsztyński jest wzorem w realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w województwie.

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy wspiera osoby i rodziny, które zgłosiły się na konsultacje specjalistyczne: psychologiczne i prawne związane z uzależnieniami i przemocą. Niejednokrotnie każda z rodzin wymaga więcej niż jednorazowego spotkania ze specjalistami. Wsparcie psychologiczne zazwyczaj odbywa się w zakresie: przemoc domowa, uzależnienia od alkoholu, komputera i hazardu,

konfliktów małżeńskich, trudności wychowawczych. Wsparcie prawnicze odbywa się w zakresie: oddzielenie dzieci od osoby stosującej przemoc, wniosków do prokuratury o znęcanie się, pozwy o podział majątku, alimenty dla dzieci, rozwód i separację, uzyskanie pomieszczenia zastępczego w chwili ucieczki.

W 2021r. specjaliści przyjęli 32 osób, udzielono 107 porad, w tym:

- psycholog 94 osób,
- prawnik 13 osób.

Z porad w 2022r. skorzystało 19 rodzin , udzielono 87 porad:

- psycholog 83 porad,
- prawnik 4 porad.

W 2023r. z porad skorzystało 16 rodzin udzielano 88 porady przez psychologa.

Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego i prawnego na przełomie lat 2021 – 2023 znajduje się na tym samym poziomie. Zauważalna jest w tym, znacznie mniejsze zainteresowanie poradami prawnika, skutkiem tego może być większy dostęp do porad prawnych w gminach powiatu olsztyńskiego.

Tutejsze Centrum w 2022r. w ramach Programu Ośłonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej *„WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO*

W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”, zrealizowało projekt

„Dobry kierunek – (s)przeciw przemocy”, którego celem było podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, na terenie

12 gmin powiatu olsztyńskiego,

Projekt był prowadzony dwutorowo poprzez szkolenie pracowników ośrodków pomocy

społecznej i PCPR, a także kampanie społeczne, mające na celu wskazanie osobom

dotkniętym przemocą, gdzie szukać wsparcia w jej zwalczaniu oraz uwrażliwienie świadków przemocy, aby nie przechodzili obok niej obojętnie i wiedzieli, gdzie zgłosić ją odpowiednim służbom.

Kampanie społeczne były prowadzone na terenie powiatu olsztyńskiego w miejscach odwiedzanych przez duże społeczności. W ramach projektu zrealizowano 2 kampanie społeczne:

- Kampania „Help Me” - Cichy krzyk – dotycząca gestu wskazującego na to, że osoba która go używa wymaga natychmiastowego wsparcia, gdyż najprawdopodobniej jest ofiarą przemocy.
- Kampania „Biała Wstążka”, dotycząca sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet.

Zrealizowano dwa warsztaty szkoleniowe, w której wzięło łącznie udział 51 osób.

- „Komunikacja bez przemocy”, której uczestnikami były osoby pracujące z osobami doświadczającymi przemocy – pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu olsztyńskiego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie. W warsztatach wzięły udział 23 osoby, 15 osób pracowników PCPR w Olsztynie, 7 osób z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu oraz 1 rodzina zastępcza
- „Wypracowanie standardów zachowań i postępowania w sytuacjach kryzysowych” prowadzone przez psychologa pracującego z osobami doświadczającymi przemocy. Udział w nich wzięło 28 osób, w tym 10 osób z ośrodków pomocy społecznej.

Zrealizowano zajęcia „Wendo” w których wzięły udział 24 osoby.

Zrealizowano Konferencję podsumowującą projekt, pt. „Dobry kierunek – porozmawiajmy o przemocy”, w której wzięło udział 25 osób.

Podczas konferencji przeprowadzono dwa wykłady przez pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego: „Wpływ kampanii społecznych na zwalczanie zachowań przemocowych” oraz „Objawy stosowania przemocy wobec dzieci i młodzieży, pomoc w jej niwelowaniu”.

4.2. Dane z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie przedstawiające sytuację zjawiska przemocy na terenie powiatu olsztyńskiego w latach 2021 - 2023

Policja jest zazwyczaj pierwszą instytucją wzywaną w sytuacji przemocy. Do podstawowych zadań Policji, należy ochrona życia, zdrowia i mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra.

Dane dotyczące przemocy na terenie powiatu olsztyńskiego uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie przedstawiają się następująco:

Dane dotyczące ilości przeprowadzonych interwencji przez Komendę Miejską Policji

Rok	2021	2022	2023
Ilość przeprowadzonych interwencji, w tym	64781	55729	56892
- domowych	325	303	299
- z uczestnictwem małoletnich	1750	1676	1658

Tabela nr 1. Dane z Komendy Miejskiej Policji – przeprowadzone interwencje na terenie powiatu olsztyńskiego

Powyższe zestawienie zawiera ilość wszczętych procedur przez Policję, ilość interwencji domowych oraz łączną ilość podjętych wszystkich interwencji na terenie powiatu olsztyńskiego.

Z informacji uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji zawartych w tabeli nr 1 wynika, że ilość przeprowadzonych interwencji domowych proporcjonalnie spada o około 10 % rocznie, natomiast ilość przeprowadzonych interwencji domowych, oraz interwencji z uczestnictwem małoletnich na przełomie trzech lat jest na tym samym poziomie.

W Komendzie Miejskiej Policji w Olsztynie na terenie powiatu olsztyńskiego przeprowadzone były czynności w kierunku art. 207 KK czyli znęcanie się tj. „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy...”, co przedstawiono poniżej w tabeli nr 2.

Dane dotyczące przeprowadzonych czynności przez Komendę Miejską Policji

Rok	2021	2022	2023
Ilość wszczętych procedur „Niebieskich kart”	444	483	485
	Osoby doznające przemocy: Małoletni 31 w tym 17 dziewcząt i 14 chłopców kobiety 421 mężczyźni 59	Osoby doznające przemocy: Małoletni 47 w tym 20 dziewcząt i 27 chłopców kobiety 452 mężczyźni 50	Osoby doznające przemocy: Małoletni 62 w tym 30 dziewcząt i 32 chłopców kobiety 424 mężczyźni 51
Ilość postępowań	118	106	156

wszczętych z art. 207 KK			
ilość postępowań wszczętych z art. 207 KK zakończona umorzeniem postępowania	69	70	72
ilość czynności sprawdzających	195	178	198
ilość czynności sprawdzających zakończonych wszczęciem postępowania	99	81	90
ilość czynności sprawdzających zakończonych odmową wszczęcia postępowania	91	91	95

Tabela nr 2. Dane z Komendy Miejskiej Policji działania na terenie powiatu olsztyńskiego

Z danych uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji zawartych w tabeli nr 2 wynika, że ilość postępowań wszczętych oraz czynności sprawdzających na przełomie lat 2021-2023 utrzymuje się na tym samym poziomie.

Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 30 kwietnia 2020r. o zmianie ustawy Kodeksu Postępowania Cywilnego oraz niektórych innych ustaw, w związku z którymi Policja od dnia 30 listopada 2020r. uzyskała nowe uprawnienia w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, co powinno mieć wymierny wpływ na ilość interwencji domowych.

Dane dotyczące przeprowadzonych czynności przez Komendę Miejską Policji

Rok	2021	2022	2023
Ilość wydanych nakazów	45	47	52
natychnmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i bezpośredniego otoczenia osobie stosującej przemoc	Środki nakazu natychnmiastowego opuszczenia mieszkania z zakazem zbliżania się dotatkowo 6 nakazów natychnmiastowego opuszczenia mieszkania oraz 3 zakazy zbliżania się jako osobne środki	Środki nakazu natychnmiastowego opuszczenia mieszkania z zakazem zbliżania się dotatkowo 1 zakaz zbliżania się jako osobne środki	Środki nakazu natychnmiastowego opuszczenia mieszkania z zakazem zbliżania się dotatkowo 48 natychnmiastowego opuszczenia mieszkania 35 zakaz zbliżania się 24 zakaz kontaktów 7 zakaz wstępu

Tabela nr 3. Dane z Komendy Miejskiej Policji działania na terenie powiatu olsztyńskiego

Z przedstawionych danych w tabeli nr 3 wynika, iż wprowadzony nakaz natychnmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i bezpośredniego otoczenia osobie stosującej przemoc, pozwala policji odizolować sprawcę przemocy od ofiary. Liczba ta w ciągu trzech lat jest stała i wynosi ok 50 na Rok. Widać również, iż funkcjonariusze policji stosują dodatkowe środki nakazu natychnmiastowego opuszczenia mieszkania z zakazem zbliżania się.

4.3. Sytuacja zjawiska przemocy przedstawiona na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej i prokuratur z terenu powiatu olsztyńskiego

Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” w powiecie olsztyńskim w latach 2021-2023

ROK	OGÓŁEM	Barczewo	Biskupiec	Dobre Miasto	Jeziorany	Olsztynek	Dywity	Gietrzwałd	Jonkowo	Kolno	Purda	Stawiguda	Świątki
2021	235	29	32	29	14	30	10	23	5	2	18	25	18
2022	237	22	34	37	20	29	14	26	15	0	12	18	10
2023	301	22	30	25	15	29	27	21	33	5	22	34	18

Tabela nr 4. Dane z 12 OPS terenu powiatu olsztyńskiego

Z uzyskanych danych wynika, że w latach 2021 – 2023 procedura „Niebieskiej Karty” na terenach poszczególnych gmin powiatu olsztyńskiego była na zbliżonym poziomie.

Prokuratura Rejonowa Olsztyn Północ (PRO Płn.) nadzorująca postępowania z terenu gminy Barczewo, Dobre Miasto, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo i Świątki oraz Prokuratura Rejonowa Olsztyn Południe (PRO Płd.) nadzorująca postępowania z terenu gminy Olsztynek, Purda, Stawiguda jak również Prokuratura Rejonowa w Biskupcu (PRB) nadzorująca postępowania z terenu gminy Biskupiec, Jeziorany, Kolno przekazały następujące dane dotyczące prowadzonych postępowań związanych z występowaniem przemocy.

Liczba postępowań poszczególnych prokuratur powiatu olsztyńskiego

Rok	prokuratura	2021	2022	2023
Liczba postępowań związanych z występowaniem przemocy	PRO Płn.	53	22	45
	PRO Płd.	50	43	54
	PRB	24	19	20
Razem		127	84	119

Liczba postępowań związanych z występowaniem przemocy wobec małoletnich	PRO Płn.	18	14	34
	PRO Płd.	6	3	6
	PRB	2	2	4
Razem	26		19	44
Liczba skierowanych aktów oskarżenia do właściwego sądu	PRO Płn.	24	6	11
	PRO Płd.	10	10	9
	PRB	7	6	3
Razem	41		22	23
Liczba wydanych postępowań o odmowie wszczęcia postępowania	PRO Płn.	18	7	13
	PRO Płd.	22	19	22
	PRB	8	7	9
Razem	48		33	44
Liczba wyroków skazujących opiekunów małoletnich związanych z występowaniem przemocy	PRO Płn.	18	9	9
	PRO Płd.	2	0	0
	PRB	5	2	3
Razem	25		11	12
Liczba spraw umorzonych związanych z występowaniem przemocy	PRO Płn.	16	16	18
	PRO Płd.	14	10	11
	PRB	7	5	6
Razem	37		31	35

Tabela nr 5. Dane z prokuratur w Olsztynie i Biskupcu

Z przedstawionych w tabeli nr 5 danych wynika, iż: liczba postępowań związanych z występowaniem przemocy w sposób znaczący zmalała na przełomie 3 lat, o 50%, liczba skierowanych aktów oskarżenia do właściwego sądu zmniejszyła się o 70%, liczba wydanych postępowań o odmowie wszczęcia postępowania zmniejszyła się o 39%, a liczba wydanych postępowań o umorzeniu postępowania zmniejszyła się o 50%.

Ilość ofiar przemocy, którym udzielono pomocy w ramach „interwencji kryzysowej”

ROK	OGÓŁEM												
		Barczewo	Biskupiec	Dobre Miasto	Jeziorany	Olsztynek	Dywity	Gietrzwałd	Jonkowo	Kolno	Purda	Stawiguda	Świątki
2021	93	0	0	0	0	25	10	57	0	1	0	0	0
2022	93	0	0	0	0	27	12	50	3	1	0	0	0
2023	105	0	0	0	0	28	26	42	4	4	0	0	1

Tabela nr 6. Dane z 12 ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu olsztyńskiego

Z przedstawionych danych wynika, że w gminie Gietrzwałd i Olsztynek Ośrodki Pomocy Społecznej wspiera osoby w sytuacjach kryzysowych bardzo regularnie i prętnie. Przy MOPS w Olsztynku, funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny dla osób doznających przemocy, gdzie są udzielane porady prawne i socjalne oraz psychologiczne, konsultacje indywidualne dla osób stosujących przemoc.

Ilość przypadków przemocy wobec dziecka

ROK	OGÓŁEM												
		Barczewo	Biskupiec	Dobre Miasto	Jeziorany	Olsztynek	Dywity	Gietrzwałd	Jonkowo	Kolno	Purda	Stawiguda	Świątki
2021	38	0	11	6	11	2	2	1	0	0	5	0	0
2022	50	0	12	15	5	6	4	3	3	0	2	0	0
2023	69	5	14	6	5	4	9	3	13	0	6	4	0

Tabela nr 7. Dane z 12 ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu olsztyńskiego

Na terenie gmin Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Kolno, Purda, Stawiguda i Świątki przemoc wobec małoletnich w latach 2021 - 2023 była niewielka lub w ogóle nie występowała.

W pozostałych gminach liczba przypadków przemocy wobec dzieci nie przekroczyła 15.

**Ilość sprawców przemocy skierowana do programów korekcyjno-edukacyjnych
i psychologiczno-terapeutycznych**

ROK	OGÓŁEM	Barczewo	Biskupiec	Dobre Miasto	Jeziorany	Olsztynek	Dywity	Gietrzwałd	Jonkowo	Kolno	Purda	Stawiguda	Świątki
2021	92	18	21	3	15	30	0	0	0	1	0	3	1
2022	71	0	22	5	13	29	0	0	0	0	0	1	1
2023	88	12	28	4	11	28	0	0	0	2	1	2	0

Tabela nr 8. Dane z 12 ośrodków pomocy społecznej - z terenu powiatu olsztyńskiego

W dwóch gminach powiatu olsztyńskiego w Biskupcu i w Olsztynku liczba skierowanych osób do programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych jest dwa razy większy niż w Barczewie, Jezioranach oraz Świątkach. W pozostałych gminach powiatu skierowania są znikome lub nie ma ich w ogóle.

Ilość wniosków o stosowanie przemocy skierowanych do Sądu i prokuratury

OPS	Rok	Sąd	Prokuratura	Sąd i prokuratura	razem
BARCZEWO	2021	0	0	5	5
	2022	0	0	0	0
	2023	0	0	0	0
DOBRE MIASTO	2021	5	5	5	15
	2022	1	5	2	8
	2023	1	5	2	8
JEZIORANY	2021	0	0	1	1
	2022	0	0	0	0
	2023	11	6	4	21
OLSZTYNEK	2021	0	0	0	0
	2022	1	4	4	9
	2023	0	0	0	0

DYWITY	2021	0	1	0	1
	2022	0	0	1	1
	2023	2	3	3	8
GIETRZWAŁD	2021	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0
	2023	1	3	3	7
JONKOWO	2021	0	4	12	16
	2022	0	0	0	0
	2023	0	1	1	2
KOLNO	2021	1	0	4	5
	2022	0	0	0	0
	2023	0	0	0	0
PURDA	2021	0	0	0	0
	2022	0	0	0	0
	2023	0	0	0	0
STAWIGUDA	2021	0	0	2	2
	2022	0	0	0	0
	2023	0	0	0	0
ŚWIĄTKI	2021	1	1	3	5
	2022	0	1	4	5
	2023	0	1	3	4
BISKUPIEC	2021	3	5	3	11
	2022	7	12	6	25
	2023	4	7	3	14
RAZEM		38	64	71	-----

Tabela nr 9. Dane z 12 ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu olsztyńskiego

Z danych zawartych w tabeli nr 9 wynika, że ośrodki pomocy społecznej informują jeden organ prawny – sąd lub prokuraturę, o stosowaniu przemocy. Liczba wniosków złożonych do obu tych instytucji jednocześnie jest 3 razy mniejsza. W gminach Jeziorany i Biskupiec liczba wniosków złożonych jest dwa razy większa od pozostałych.

Ośrodki Pomocy Społecznej podejmowały działania wobec rodzin i dzieci w których dochodziło do stosowania przemocy w postaci: informowania Sądu o zaistniałej sytuacji oraz współpracę z asystentem rodziny i psychologiem, współpraca z PCPR w Olsztynie w celu uzyskania wsparcia dla tych rodzin, informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą, systematyczny kontakt z rodziną, udzielanie poradnictwa socjalnego i rodzinnego, składanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań, współpraca z placówkami oświatowymi, motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, współpraca z kuratorami, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” oraz grup roboczych, projekty socjalne i unijne, kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej, kierowanie na kolonie letnie małoletnich.

Ilość wniosków wysłanych do sądu o zaniedbanie sytuacji dziecka

ROK	OGÓŁEM	Barczewo	Biskupiec	Dobre Miasto	Jeziorany	Olsztynek	Dywity	Gietrzwałd	Jonkowo	Kolno	Purda	Stawiguda	Świątki
2021	44	1	18	0	11	0	2	1	0	1	3	6	1
2022	53	1	20	0	6	3	3	3	4	0	3	10	0
2023	73	2	19	0	4	2	3	3	12	4	6	15	3

Tabela nr 10. Dane z 12 ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu olsztyńskiego

Z podanych danych z ośrodków pomocy społecznej wynika, że na przełomie lat 2021 - 2023 o 29 wzrosła liczba wniosków dotyczących zaniedbywania dzieci o 60%.

5. Cel główny, cele operacyjne, zadania i oczekiwane efekty

Głównym celem programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej realizowanym w latach 2024 – 2030 na terenie powiatu olsztyńskiego jest:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie olsztyńskim

Cel operacyjny 1

Zwiększenie dostępności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy

Lp.	Zadania	Efekt
1.	Udzielenie specjalistycznej pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none">dostępność porad w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych Współuzależnionych i Ofiar Przemocy.
2.	Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodzin osób doświadczających przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none">sprawny przepływ informacji
3.	Zapewnienie opieki zastępczej dzieciom, doznającym przemocy lub będącym jej świadkami .	<ul style="list-style-type: none">zabezpieczanie małoletnich w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;udzielanie wsparcia specjalistycznego małoletnim umieszczonym w pieczy zastępczej;podnoszenie kompetencji rodziców w ramach reintegracji dzieci doświadczających przemocy.
4.	Wspieranie rodziny w sytuacji kryzysowej (pomoc osobom doświadczającym przemocy w uzyskaniu schronienia	<ul style="list-style-type: none">zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc całodobowych w ośrodku interwencji kryzysowej;

	i odseparowania od sprawcy przemocy).	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie porad w Punkcie konsultacyjnym dla osób uzależnionych współuzależnionych i ofiar przemocy; • podnoszenie poziomu wiedzy dzieci w zakresie stosowania przemocy w tym zachowań agresywnych;
--	---------------------------------------	---

Cel operacyjny 2

Rozwijanie i zwiększanie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Lp.	Zadania	Efekt
1.	Realizacja programów skierowanych do sprawców przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy domowej; • rozwój świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich; • rozwój umiejętności samokontroli bez użycia przemocy.
2.	Wspieranie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej i zwiększeniem profesjonalizmu ich działania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel operacyjny 3

Promowanie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową

Lp.	Zadania	Efekt
1.	Zwiększenie dostępności informacji o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji występowania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • publikowanie i aktualizowanie baz danych wskazujących gdzie można uzyskać wsparcie w sytuacjach związanych z przemocą domową.

2.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie pomocy w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie poziomu wiedzy opiekunów w zakresie stosowania właściwych metod wychowawczych w stosunku do dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej; • podnoszenie poziomu wiedzy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na temat przemocy, reagowania wobec osób stosujących przemoc.
3.	Wspieranie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej i zwiększeniem profesjonalizmu ich działania	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

6. Harmonogram działań Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 - 2030

Zadanie	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Termin
Współpraca pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą	organizowanie konferencji, spotkań lub szkoleń dotyczących problematyki przemocy	PCPR w Olsztynie	raz w roku
	organizowanie kampanii społecznych mobilizujących społeczność lokalną do aktywnego przeciwstawienia się przemocy	PCPR w Olsztynie	raz w roku
	współpraca z OPS w rodzinach z terenu powiatu olsztyńskiego zagrożonych umieszczeniem małoletnich w pieczy zastępczej	PCPR w Olsztynie oraz ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu olsztyńskiego	praca ciągła
	pozyskiwanie funduszy na w/w cele	PCPR w Olsztynie oraz ośrodki pomocy społecznej z powiatu olsztyńskiego	praca ciągła
Realizacja programów skierowanych do sprawców przemocy	realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych	PCPR w Olsztynie oraz ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu olsztyńskiego	praca ciągła
	realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych		
Wspieranie i pomoc osobom uwikłanym w przemoc	udzielanie porad: prawnych i psychologicznych w ramach działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemami uzależnienia i przemocy domowej	PCPR w Olsztynie	praca ciągła
	udzielanie schronienia ofiarom przemocy	PCPR w Olsztynie oraz PCPR w Kętrzynie	praca ciągła
	udzielanie wsparcia prawnego, psychologicznego i socjalnego osobom przebywającym w Punkcie Interwencji Kryzysowej i Domu dla Matek z	PCPR w Olsztynie oraz PCPR w Kętrzynie	praca ciągła

	małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Kętrzynie		
	konsultacje dla rodzin zastępczych wychowujących dzieci uwikłanych w przemoc	PCPR w Olsztynie	praca ciągła
	prowadzenie całodobowego dyżuru telefonu interwencyjnego	PCPR w Olsztynie	praca ciągła

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- Liczba osób uczestniczących w konferencji;
- Liczba spotkań w środowiskach rodzinnych, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
- Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych;
- Liczba osób objętych wsparciem w postaci schronienia;
- Suma wykonanych rozmów telefonicznych wspierających osoby dotknięte przemocą;
- Liczba osób objętych wsparciem prawnym, psychologicznym i socjalnym.

Zakończenie

Przemoc występuje we wszystkich warunkach społeczno-ekonomicznych, we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia, czy też sytuacji materialno-bytowej.

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Olsztyńskim na lata 2024-2030 powstał zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wszystkie założenia w nim zawarte oparte są głównie na współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i prokuraturami w terenie powiatu oraz Komendą Miejską Policji w Olsztynie.

W przedstawionym programie zapisano definicję przemocy zgodną z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz przedstawiono: kto może zostać uznany za osobę doznającą przemocy domowej, fazy przemocy oraz jej kryteria i formy. Wskazano również skutki jej stosowania.

W programie uwzględniono również działania tutejszego Centrum na rzecz przeciwdziałania przemocy w latach 2021 – 2023 oraz przedstawiono diagnozę zjawiska przemocy na terenie powiatu, określono również kierunki działań prewencyjnych, zaproponowano działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób pomagających.

Program przewiduje monitoring, w celu systematycznego zbierania i analizowania informacji o jego realizacji oraz poddawanie go bieżącej ocenie. W tym celu działania przeprowadzone zgodnie z w/w programem będą corocznie przedstawiane w Raporcie o Stanie Powiatu za poprzedni rok kalendarzowy.

